

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองจินดา
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ 2560

มาตรา 57 รัฐต้อง (1) อนุรักษ์

ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี อันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ
และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้ใช้สิทธิและมีส่วน ร่วมในการดำเนินการด้วย

ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทย สามารถปรับ
ประยุกต์หลักธรรมคำสอน

ทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม
และธรรมชาติได้ อย่างยั่งยืน

ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

ฝ่ายการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองจินดา

ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น

จึงได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน

หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน

หรือปราชญ์ ท้องถิ่น

เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญ

หายไปจาก ชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง

ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน

คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้ง

สติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความ

ครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตใน วงกว้าง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ใน หลายวิชา ดังที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2541) ได้จำแนกไว้รวม 10 สาขา คือ

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง

ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพา ตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

(ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้าน การบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถ พึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มหัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

3. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง

ความสามารถในการจัดการป้องกันและ รักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

-2-

4. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง
ความสามารถเกี่ยวกับ

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง

ความสามารถในด้านบริหารจัดการ การค้าการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง

ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกัน คุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง

ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่างๆ

เช่น จิตกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาจัดการ หมายถึง

ความสามารถในการบริหารการจัดการดำเนินงาน ด้านต่างๆ
ทั้ง

ขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น
การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน ระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น
กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขา
การจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี
หมายถึงกระบวนการเรียนรู้พัฒนา
และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิผล

9. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง

ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง
ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา
ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

10. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง

ความสามารถประยุกต์และ ปรับใช้หลักธรรม คำ
สอนทางศาสนาความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า
ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้ บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

**แยกตามประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม**

ด้านการเกษตร

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1.	การผลิตผักอินทรีย์โดยใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	นางสาวบุษบา หลงสมบุญ	หมู่ 8 ตำบลคลอง จินดา อำเภอสาม พราน จังหวัดนคร ปฐม

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1.	สานตระกร้าพลาสติก	นางอารีย์อารีย์ แย้มจินดา กลุ่มสตรีตำบลคลองจินดา	หมู่ 14 ตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
2.	ผ้ามัดย้อม	นางอารีย์อารีย์ แย้มจินดา กลุ่มสตรีตำบลคลองจินดา	หมู่ 14 ตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

3.	การทำกล้วยฉาบ	นางสาวสุกัญญา ตั้งสุกฤษฎี	หมู่ 10 ตำบลคลองจินด า อำเภอสามพร า น จังหวัดนครปฐม
4.	การสานด้วยทางมะพร้าว	นางสาวบุษบา หลงสมบุญ	หมู่ 8 ตำบลคลองจินด า อำเภอสามพร า น จังหวัดนครปฐม

-4-

3.สาขาศิลปกรรม

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
1.	กลองยาว	สภาวัฒนธรรมตำบลคลองจินดา	หมู่ 3 ตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน นครปฐม

